

Pośród świeczników

Część I: Przegląd lekcji

Tekst przewodni: Ap 2,7.

Cel studium: W tej lekcji skupimy się na wprowadzeniu do przesłań do siedmiu zborów (Ap 1,9—2,7).

Wprowadzenie: Ap 1,9-20 stanowi tło przesłań do siedmiu zborów w Ap 2—3. Poszczególne aspekty chwalebnej wizji Chrystusa tworzą wyjątkowe okoliczności każdego z siedmiu przesłań. Jezus zna każdy z siedmiu zborów i wychodzi naprzeciw ich potrzebom. Lekcja kończy się bardziej szczegółowym przyjrzeniem się przesłaniu do zboru w Efezie (Ap 2,1-7).

Tematy lekcji: Studiowany fragment (Ap 1,9—2,7) wprowadza następujące tematy:

I. Znaczenie dnia Pańskiego w Ap 1,10. Jan najprawdopodobniej nazwał szabat dniem Pańskim.

II. Jezus wychodzi naprzeciw potrzebom zborów. Jezus podchodzi do każdego z siedmiu zborów przedstawiając się w inny sposób zaczerpnięty ze wstępnej wizji (Ap 1,9-20).

III. Zasadniczy plan księgi według Jana (na podstawie Ap 1,19). W Ap 1,19 Jan podsumowuje całą wizję dotyczącą tego, co jest i tego, co ma się wydarzyć. Ap 4,1 wskazuje, że znaczna część *Apokalipsy Jana* dotyczy przyszłości. Ta przyszłość zaczyna się w czasach Jana i rozciąga się aż do końca świata.

IV. Interpretacja siedmiu przesłań do siedmiu zborów. Przesłania do siedmiu zborów zawierają informacje dla rzeczywistych zborów w Azji Mniejszej, ale są także zbieżne z duchowym stanem chrześcijaństw w kolejnych okresach historycznych.

V. Przesłanie do zboru w Efezie. Zbór w Efezie to pierwszy ze zborów, do których Jezus kieruje przesłanie. Przesłanie to dotyczy nie tylko zboru w Efezie, ale całego Kościoła chrześcijańskiego w I wieku.

Praktyczne zastosowanie: Uczestnicy lekcji zostają poproszeni, by rozważyć to, co wynika ze zdumiewającego obrazu Jezusa w Ap 1,12-16, a także reakcji Jana na ten obraz (Ap 1,17) i łaskawego pocieszenia skierowanego przez Jezusa do Jana (Ap 1,17-18).

Część II: Komentarz

Wstępna wizja *Apokalipsy Jana* (Ap 1,12-18) kupia się na chwalebnym obrazie Jezusa. Jest On „podobny do Syna Człowieczego” (Ap 1,13), a ponadto był umarły, ale żyje na zawsze (Ap 1,18). Na podstawie Dn 10,5-6 i szeregu innych fragmentów *Starego Testamentu* wizja ta przedstawia chwałę Jezusa widzianą jedynie podczas przemieniania podczas Jego ziemskiej działalności. Cechy Jezusa w wizji zostają następnie powtórzone w siedmiu przesłaniach w Ap 2—3. Wizja ta jest jak tło sceniczne pierwszego aktu przedstawienia.

Obok wizji Jezusa (Ap 1,12-18) lekcja odnosi się do miejsca i czasu, w których Jan otrzymał wizję (Ap 1,9-11), zasadniczej interpretacji wizji (Ap 1,19-20) oraz analizuje przesłanie do zboru w Efezie (Ap 2,1-7).

Rozwinięcie głównych tematów lekcji 2:

I. Znaczenie dnia Pańskiego w Ap 1,10.

Najbardziej popularnym poglądem wśród interpretatorów jest, iż „dzień Pański” w Ap 1,10 to niedziela, pierwszy dzień tygodnia. Za tym poglądem ma przemawiać fakt, iż późniejsi ojcowie Kościoła używali tego wyrażenia w odniesieniu do niedzieli, a jego łaciński odpowiednik, *dominus dies*, stał się jedną z nazw niedzieli w Kościele łacińskim. Jednak wszystkie jednoznaczne odniesienia do niedzieli jako „dnia Pańskiego” są znacznie późniejsze niż *Apokalipsa Jana* i dlatego nie mogą służyć jako argument określający znaczenie tego wyrażenia wtedy, kiedy zostało użyte przez Jana.

Najlepsze wyjaśnienie wyrażenia „dzień Pański” w Ap 1,10 jest takie, iż Jan odnosił je do siódmego dnia tygodnia, dnia szabatu. Choć takie wyrażenie - „dzień Pański” (*kyriakê hemêra*) - nie jest użyte w żadnym innym miejscu w *Nowym Testamencie* ani greckim przekładzie *Starego Testamentu*, wiele mocnych odpowiedników tego wyrażenia odnosi się do siódmego dnia tygodnia, dnia szabatu. Tak więc siódmy dzień tygodnia to „sabat Pana [*kyriô*], Boga twego” (Wj 20,10; Pwt 5,14). Ponadto „Pan” (*kyrios*) często mówi o siódmym dniu tygodnia jako Jego szabacie (*ta sabbata mou*; Wj 31,12-13; Kpł 19,3.30; 26,2; Iz 56,4-6; Ez 20,12-13.16.20-21.24; 22,3-8; 23,36-38; 44,12-24). W Iz 58,13 Jahwe mówi o szabacie „mój święty dzień”. Wreszcie wszystkie trzy synoptyczne ewangelie (Mt 12,8; Mk 2,27-28; Łk 6,5) cytują Jezusa mówiącego: „Syn Człowieczy jest Panem szabatu [*kyrios tou sabbatou*]”. Byłoby zatem dziwne, gdyby Jan posłużył się wyrażeniem „dzień Pański” w odniesieniu do innego dnia tygodnia niż ten, który nazywamy sobotą.

II. Jezus wychodzi naprzeciw potrzebom zborów.

Jezus pojawia się na scenie *Apokalipsy Jana* w spektakularny sposób (Ap 1,12-20). Jest ściśle związany z siedmioma zborami (Ap 1,20). Dobrze zna każdy z nich (Ap 2,2.9.13.19; 3,1.8.15). Przedstawia się każdemu ze zborów przy pomocy jednej, dwóch lub trzech cech z wcześniejszej wizji.

Na przykład, w przesłaniu do Efezu (Ap 2,1-7) Jezus przedstawia się jako Ten, który trzyma w swej dłoni siedem gwiazd (Ap 1,20) i przechadza się pośród siedmiu złotych świeczników (Ap 1,12-13). W przesłaniu do Smyrny (Ap 2,8) Jezus jest Pierwszym i Ostatnim, Tym, który umarł i powrócił do życia (Ap 1,17-18). W liście do Pergamu pojawia się jako mający ostry obosieczny miecz (Ap 2,12; 1,16). I tak w listach do wszystkich kolejnych zborów.

Nasuwa się zatem ciekawe spostrzeżenie, iż Jezus przedstawia się w inny sposób każdemu z siedmiu zborów. Jest On w stanie dostosować się do szczególnych potrzeb i okoliczności istnienia każdego ze zborów. Innymi słowy, wychodzi naprzeciw potrzebom zborów. A skoro żaden zbor i żaden chrześcijanin nie ma pełnego obrazu Jezusa, to mamy powód, by zachować pokorę. Wszyscy nadal się uczymy, niezależnie od tego, jak wiele już nam objawiono.

III. Zasadniczy plan księgi według Jana (na podstawie Ap 1,19).

Autor *Apokalipsy Jana* często umieszcza we fragmentach przejściowych wskazówki dotyczące struktury księgi i jej głównych idei. Jednym z takich fragmentów jest Ap 1,19. W tym wersecie Jan wyklada plan całej księgi. Werset ten zaczyna się słowami: „Napisz więc, co widziałeś”. Werset ten jest paralelny do Ap 1,11: „To, co widzisz, zapisz”. Werset 11 jest w czasie teraźniejszym, a werset 19 w czasie przeszłym (gr. aoryst wskazujący). To znaczy, że cała wizja *Apokalipsy Jana* została dana między poleceniem w wersecie 11 a poleceniem w wersecie 19. Wtedy Jan otrzymał polecenie, by ją spisać.

Co widzi Jan? Dwie dziedziny: „co jest” i „co się stanie potem” (Ap 1,19). Tak więc *Apokalipsa Jana* obejmuje zarówno wydarzenia bieżące w czasach siedmiu zborów, jak i to, co miało dopiero nastąpić z ich perspektywy.

W Ap 4,1 Jezus mówi do Jana: „Wstąp tutaj, a pokażę ci, co się ma stać potem”. To polecenie jest podobne do tego w Ap 1,19. Począwszy od Ap 4,1 *Apokalipsa Jana* dotyczy głównie przyszłości po czasach Jana. Choć występują tam nawiązania do ukrzyżowania Jezusa (Ap 5,6; 12,11) i wydarzeń przed

stworzeniem świata (Ap 12,4.7.9), to jednak główna uwaga jest zwrócona na wydarzenia przyszłe z punktu widzenia czasów Jana.

Czym zatem jest to „co jest, i co się stanie potem” w Ap 1,19? Jest to wszystko, co zostało opisane między Ap 1,19 i 4,1, a mianowicie przesłania do siedmiu zborów. Jak podkreślono w lekcji, siedem przesłań ma także prorocze znaczenie dla całej ery chrześcijańskiej, a więc nie odnosi się jedynie do sytuacji rzeczywistych siedmiu zborów i jest czymś więcej niż przesłaniami Jezusa o lokalnym i tymczasowym znaczeniu. Uważne przyjrzenie się Ap 1,19 wskazuje, jak kluczowe fragmenty *Apokalipsy Jana* pomagają czytelnikowi zrozumieć strukturę zamierzoną przez Tego, który udzielił Janowi wizji i przyjętą przez Jana podczas jej spisywania.

IV. Interpretacja siedmiu przesłań do siedmiu zborów.

Przesłania do siedmiu zborów są proroczymi listami. Jednak bardziej przypominają Mt 24 niż Dn 7 czy Ap 13. Przesłania te dotyczą siedmiu rzeczywistych zborów w Azji Mniejszej w czasach Jana i pierwotnie zostały wysłane właśnie do nich (Ap 1,4.11), a pośrednio do wszystkich, którzy będą czytać (Ap 1,3; 2,7.11.17.29 itd.).

Jednak w Azji Mniejszej istniało więcej niż siedem zborów, a duchowy stan tych zborów odpowiada duchowemu stanowi chrześcijaństwa w kolejnych okresach historycznych od czasów Jana po dzień dzisiejszy. Tak więc w przesłania do siedmiu historycznych zborów wplecione zostały całe dzieje Kościoła chrześcijańskiego. Okresy te zostały krótko omówione w precyzyjnych komentarzach do każdego ze zborów w lekcjach 2 i 3.

V. Przesłanie do zboru w Efezie.

Zbór w Efezie to pierwszy ze zborów, do których Jezus kieruje przesłanie. Przedstawia się jako Ten, który przechadza się pośród siedmiu złotych świeczników i trzyma siedem gwiazd w swojej prawej dłoni (Ap 2,1). Czasowniki „przechadza się” i „trzyma” wskazują osobistą troskę i zainteresowanie Jezusa. Jednak pomimo troski Jezusa, zbór ten traci swoją pierwszą miłość do Niego, kierując uwagę w inną stronę, wskutek czego potrzebuje opamiętania i skruchy. To pierwsze przesłanie odnosi się nie tylko do zboru w Efezie, ale odzwierciedla ocenę Jezusa całego Kościoła chrześcijańskiego w I wieku. Stopniowo pierwsi chrześcijanie tracili pierwotną miłość i potrzebowali wrócić do tej gorliwości, jaką mieli po nawróceniu (zob. 1 J 4,7-11).

Część III: Praktyczne zastosowanie

1. *Dlaczego łaskawy, przebaczący Jezus, który nigdyś umył stopy swoim uczniom, jest przedstawiony w tak spektakularny i zdumiewający sposób w Ap 1,12-16?* Choć wygląd Jezusa przeraził Jana do głębi, to jednak lęk nie był reakcją, jakiej oczekiwał Jezus (Ap 1,17-18). Jak nauczyciel w 1 klasie, Bóg czasami musi zyskać nasz szacunek, zanim poważnie potraktujemy Jego łaskawość. Ale gdy prawdziwie znamy Boga, wówczas miłujemy Go. Bóg Ojciec jest dokładnie taki jak Jezus (J 14,9).

2. *Co opis Jezusa w Ap 1 mówi nam o Jego wezwaniu skierowanym do całej ludzkości?* W wizji Jezusa danej Janowi w Ap 1 Jezus jest przedstawiony jako „podobny do Syna Człowieczego”, ma białe włosy i oczy jak płomień. Jego oblicze jaśnieje jak słońce w pełnej mocy, a w prawej dłoni trzyma gwiazdy. On jest „pierwszy i ostatni” oraz ma klucze śmierci i piekła. Ten opis z pewnością nawiązuje do opisu „kogoś podobnego do Syna Człowieczego” w Dn 7,13 i odzwierciedla pragnienie pobożnych Żydów, by Mesjasz ujął się za nimi. Jednak interpretatorzy zwracają uwagę, że ten opis Jezus z pewnością robił wrażenie także na poganach mających określone wyobrażenia bóstwa. Z pewnością Jezus jest przedstawiony jako Ten, który może spełnić najgłębsze pragnienia całej ludzkości. On wychodzi nam naprzeciw i podnosi nas. Utożsamia się z nami, ale ma także klucze śmierci i piekła. Jest wszechmocny, a jednocześnie mądry i troskliwy. Jest prawdziwym pragnieniem ludzkości.